

MỘT SỐ KHUYẾN NGHỊ VỀ CHÍNH SÁCH ĐỐI VỚI ĐỘI NGŨ CÁN BỘ KHOA HỌC NỮ HIỆN NAY

NGUYỄN THỊ MINH CHÂU

Hiện nay đất nước đang tiến hành công cuộc đổi mới, bước vào thời kỳ công nghiệp hóa và hiện đại hóa. Vì vậy, chính sách đầu tư “chất xám” nói chung và đối với đội ngũ cán bộ khoa học nữ nói riêng đã trở nên cấp bách, có ý nghĩa quốc sách đối với sự phát triển của đất nước. Trong tình hình hiện nay chúng tôi có một số khuyến nghị bước đầu về chính sách đối với đội ngũ cán bộ khoa học nữ:

1. Có quan điểm đúng đắn về giới. Từ đó thấy rõ vai trò, công việc, chức năng của cán bộ nam, nữ trong từng giai đoạn: Khi mới ra trường, tập sự làm khoa học, trợ lý, nghiên cứu viên, nghiên cứu viên cao cấp....v..v... để giao việc phù hợp, đào tạo, học tập đúng lúc, có hiệu quả.
2. Cần có chính sách khuyến học từ trong trường phổ thông, đại học, sau đại học, sao cho nhân tài được quan tâm. Chị em trong giai đoạn chưa có gia đình cần được động viên cho kịp thời nâng cao trình độ chuyên môn, ngoại ngữ, tin học....
3. Chế độ lương bổng, điều kiện làm việc cần được Nhà nước nghiên cứu, cải tiến thích đáng cho giới khoa học. Đây là những điều kiện đầu tiên cho sự tồn tại con người nói chung. Nếu đồng lương thấp, chị em buộc phải “bươn chải” “chân trong chân ngoài”, khó có thể chú tâm vào nghiên cứu khoa học, mà công tác khoa học đòi hỏi thời gian, sức lực rất lớn. Hiện nay “chất xám chảy đi, rò rỉ” ra nước ngoài, ra các liên doanh với nước ngoài rất nhiều.
4. Nguy cơ tụt hậu của nữ cán bộ khoa học hiện nay cũng cần phải được xem xét. Nó thể hiện qua việc “đầu vào” của nữ trí thức trẻ là rất hạn chế. Nó còn thể hiện ở sự hạn chế số lượng tham gia đề tài khoa học, ở số lượng nữ trí thức có học hàm, học vị xét trong tổng số chung. Người phụ nữ, với bản chất dịu dàng, đôn hậu, nhường nhịn (kể cả trong gia đình lẫn ngoài xã hội) cũng là điều đáng biểu dương, những cũng là nguyên nhân của nhiều thiệt thòi khi nói “trọng nam khinh nữ” trong việc xem xét, bình chọn cho học tập, giao đề tài..v..v... Mặt khác, do tâm lý tự ti “nú áo nhau” mà nhiều chị đã bỏ lỡ cơ hội cho công việc, cho sự tiến bộ đúng đắn.

5. Việc ngày càng ít cán bộ trí thức nữ tham gia trong các cấp lãnh đạo là một điều đáng lo ngại. Mục tiêu của Tuyên bố Bắc Kinh và Hội nghị Thế giới lần thứ tư của Liên hợp quốc về phụ nữ (9 – 1995) là “Bình đẳng, phát triển và hòa bình cho phụ nữ vì lợi ích của nhân loại” cần được thể hiện bằng hành động cụ thể cho phụ nữ Việt Nam nói chung với nữ trí thức nói riêng.

Về giải pháp cụ thể:

- Có qui hoạch đào tạo cán bộ nữ ở các Bộ ngành. Đối với các cán bộ khoa học nữ có trình độ cao nên sử dụng là cố vấn, cộng tác viên khi đã nghỉ hưu.
- Nghiên cứu có hình thức giống như hỗ trợ vốn cho phụ nữ làm khoa học để giúp cho chị em có tài năng nhưng điều kiện vật chất có hạn chế.
- Việc đào tạo lại cho cán bộ nữ lứa tuổi 40 – 50 cho phù hợp với tình hình hiện nay cần được quan tâm đúng mức.
- Cán bộ nữ trí thức trẻ cần được quan tâm đào tạo, khuyến khích kịp thời từng giai đoạn.